

Europos Parlamentas pritarė Rezoliucijai dėl situacijos Azerbaidžane, žmogaus teisių ir tarptautinės teisės pažeidimų bei santykių su Armėnija. (Už balsavo 453; prieš – 31; susilaikė 89.)

Rezoliucijoje smerkiamos Azerbaidžano represijos prieš aktyvistus, žurnalistus ir opozicijos lyderius tiek šalies viduje, tiek užsienyje. Tekste pabrėžiama armėnų teisių apsauga Kalnų Karabache, smerkiami Azerbaidžano pareigūnų nusižengimai, raginama leisti į regioną sugrįžti perkeltiems armėnams. Armėnų masinis pasitraukimas iš Kalnų Karabacho vadinamas etniniu valymu.

Dokumente taip pat pabrėžiamas glaudesnis Armėnijos ir ES bendradarbiavimas, pirmiausia saugumo ir gynybos srityse. Išreiškiama parama abiejų šalių taikos iniciatyvoms, raginama išvesti Azerbaidžano karius iš Armėnijos teritorijos ir palaikomos sankcijos Azerbaidžanui už padarytus nusikaltimus.

ELP frakcijai derybose atstovavo EP delegacijos pietų Kaukazui narė Rasa Juknevičienė. Pasak jos, Armėnijos ir Azerbaidžano santykiuose svarbu įvertinti situaciją abiejose šalyse. Kai Azerbaidžano valdžios autoritarizmas ir priespauda auga, Armėnija renkasi proeuropietišką kelią. Pasak politikės, ypač svarbu tai, kad rezoliucijoje pabrėžiama, jog ES turi labiau remti Armėniją jos demokratėjimo kelyje. Šiandien tam ypač tinkamas metas, todėl ES institucijos raginamos geranoriškai ir proaktyviai reaguoti į Armėnijos pasirinkimą judėti link glaudesnių santykių.

Parlamentarei pavyko įtraukti į rezoliuciją griežtesnę formuluotę, kad auganti autoritarinio režimo įtaka ir agresija prieš Armėniją yra nesuderinami su glaudesniu ES bendradarbiavimu su Azerbaidžanu energetikos srityje. Vis dažniau pasigirstant apie didėjančią Azerbaidžano bendradarbiavimą su Rusiją ir galimą rusiškų dujų eksportą į ES, rezoliucijoje aiškiai išsakyta raginimas nutraukti ES energetinę priklausomybę su Azerbaidžano.

Dokumente reikalaujama, kad Azerbaidžanas pasitrauktų iš užimtos Armėnijos teritorijos. Pažymima, kad ES turėtų būti pasiruošusi įvesti asmenines sankcijas asmenims, kurie grasina Armėnijos teritoriniam vientisumui. Taip pat smerkiama agresija, jėgos naudojimas ir hibridinės atakos prieš Armėniją, užsienio kišimasis į vidinę Armėnijos politiką siekiant ją destabilizuoti.

Antradienį EP debatuose dėl situacijos Azerbaidžane pasisakiusi EP narė R. Juknevičienė

priminė, kad šiemet metų Nobelio premija ekonomikos srityje buvo suteikta mokslininkams, įrodžiusiems, kad „Visuomenės, kuriose prasta veikia teisinė valstybė ir veikia gyventojus išnaudojančios institucijos, nesukuria gerovės ir teigiamų pokyčių“.

„Pietų Kaukazas dabar kaip tik yra ta vieta, kurioje ši mokslininkų tezė gali būti įrodyta. Ir nors šiandien atrodo, kad teisės viršenybė, demokratiją paminantys režimai, tokie kaip Alijevo režimas, yra stiprūs, turime matyti ilgalaikę perspektyvą. Būtent todėl Europos Sąjungai turi būti svarbus Armėnijos posūkis iš Rusrij mir europietiško gyvenimo kelio link“, – sakė EP narė.

Prisimindama referendumą ir Prezidento rinkimus Armėnijoje, R. Juknevičienė atkreipė dėmesį, koks toksiškas buvo Kremliaus vaidmuo Moldovos rinkimuose, kokia gili režimo įtaka Sakartvelo valdžiai. Analogiškai matoma, kaip Putinas naudojasi senomis istorinėmis įtampomis tarp azerų ir armėnų.

R. Juknevičienė pasidžiaugė, kad su kitomis frakcijomis buvo rastas sutarimas dėl rezoliucijos, kurioje Europos Parlamentas smerkia kryptį, kuria toliau eina Alijevo režimas, ir aiškiai remia Armėnijos europietišką pasirinkimą.

